

SPOROČILO ZA JAVNOST

INOVATIVNOST KLJUČNA V BOJU Z RECESIJO

Ljubljana, 3. julij 2009 – V četrtek 2. julija 2009 se je v Grand hotelu Union v Ljubljani odvijala mednarodna konferenca »Kako zagotoviti rešitve za inovativna in kreativna start-up podjetja v negotovih časih«, ki jo je ob zaključku EU projekta INNO-DEAL organizirala Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, eden od 12 partnerjev iz 12 EU držav. Konferenca je pokazala, da je glavno orožje v neprijaznih gospodarskih razmerah INOVATIVNOST - v podjetjih, javnih službah in skupnostih (na vseh ravneh - od mesta do države), ki vodi v trans-regionalno gospodarsko povezovanje in sodelovanje. Po končani bitki z recesijo bi morala Evropska zveza postati bolj inovativna, bolj zelena, raznolika in trajnostna ekonomija.

V prvem delu konference je - po uvodnih pozdravih podžupanje Mestne občine Ljubljana **Jadranke Dakić** in direktorice RRA LUR **Lilijane Madjar** - direktorica INNO-DEAL projekta **Michela Michilli** poudarila, da evropski trg tveganega kapitala, ki vlaga v podjetja v začetni fazi, trenutno doživlja velike spremembe. Z umikom privatnega kapitala, ki je nekoč predstavljal glavni vir investiranja za start-up podjetja, bodo prizadeti ne le podjetniki, ampak celotno gospodarstvo. Sprememba prihaja v času, ko se Evropa sooča z velikim pritiskom, da ustvari močna svetovna podjetja, saj bodo lahko le taka podjetja tekmovala s tistimi iz ZDA, Indije in Kitajske ter v času, ko je težko začeti delovanje novega podjetja. Javni sektor je tako postal precej pomembnejši kot investitor in poslovni angeli kot podpora start-up podjetjem. Nadalje je poudarila pomembno vlogo javno-zasebnega partnerstva pri povečanju kritične mase podpore in mobilizaciji kar največ možnih resursov za visoko inovativna podjetja.

Nato je mednarodna skupina uglednih predstavnikov Evropske komisije, slovenske vlade in akademske sfere predstavila ukrepe politike in skupne iniciative za spodbujanje inovativnosti v EU regijah.

Državna sekretarka na Ministrstvu za gospodarstvo RS **Darje Radić** je uvodoma omenila, da so MSP v kriznih časih kot podizvajalci v nabavni verigi večjih sistemov najbolj prizadeti. Po drugi strani je poudarila, da je kriza lahko priložnost, saj so nekatera najboljša in najbolj razvita podjetja v svetu nastala prav v časih krize. Naloga državne politike pa je ustvariti spodbudno podjetniško okolje; država mora zagotoviti dostop do finančnih sredstev - predvsem v obliki tveganega kapitala. Ministrstvo ustanavlja javno družbo tveganega kapitala, s katero želi s pomočjo vlaganj v podjetja spodbuditi tudi privatne investicije. Radićeva je poudarila, da je ministrstvo do sedaj namenilo 200 milijonov EUR za implementacijo ukrepov, ki spodbujajo podjetniško okolje (npr. garancije za bančna posojila, sofinanciranje start-upov, sofinanciranje skupnih razvojno investicijskih projektov in sofinanciranje investicij v novo tehnološko opremo). Poleg teh ukrepov pa ne smemo pozabiti na mehke oblike podpornih storitev, kot npr. promocija podjetništva, vavčersko svetovanje, usposabljanje, VEM točka, itd.

Reinhard Buescher, vodja oddelka za razvoj inovacijske politike pri Evropski komisiji, je dejal, da ne morejo vse države EU vložiti toliko sredstev v stabilizacijo in sanacijo gospodarstva kot Nemčija in niso vse države tako modre kot skandinavske, ki bodo krizo izkoristile kot priložnost in bodo iz nje izšle še močnejše, kot so vanjo vstopile. Največji izziv, s katerim se sooča gospodarstvo EU, je, kako ponovno »zagnati motor« gospodarstva rasti. Projekt INNO-DEAL je z novim pristopom k inovacijski politiki dokazal, da je s postavitvijo jasnih ciljev mogoče doseči dobre rezultate. INNO-DEAL bo zagotovil številne storitve inovativnim podjetjem z izboljšanjem njihove pripravljenosti za investiranje in omogočil investiranje specializiranega kapitala v visoko inovativna področja, kot so eko-inovativnost in kreativne industrije. Evropska komisija načrtuje nov evropski sklad za inovativne storitve z visoko dodano vrednostjo in aktivnosti na tem področju bodo po Buescherjevem mnenju prav gotovo našle sinergije s shemami INNO-DEAL projekta.

Dr. Tea Petrin, redna profesorica na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani, je izpostavila pomen grozdov pri izhodu iz gospodarske krize. Zakaj in kako lahko pomagajo? Ker grozdi ustavljajo fertilno okolje za inovativnost, rast in povečanje števila delavnih mest, omogočajo lažji dostop do kapitala, novih partnerstev in zagotavljajo kakovost storitev. Zelo pomembna je tudi povezovalna komponenta grozdov kot ključnega dejavnika za kreiranje novih podjetij, saj povečujejo sodelovanje in neekonomske resurse. Po mnenju dr. Petrinove bi grozdi morali postati obetajoča vozlišča za globalno konkurenčnost. S povečanjem mednarodnega sodelovanja grozdov (v in izven EU) MSP in druge organizacije dobijo dostop do najrazvitejših svetovnih tehnologij, najboljšega znanja in talentov. Dr. Petrinova je tudi omenila, da bo v prihodnosti zelo pomembno vlogo igrala European Cluster policy Group (ECPG), saj bo razvijala bolj konsistentno strategijo v podporo mednarodnem sodelovanju grozdov. To je pomemben element EU strategije za pospeševanje nastajanja bolj mednarodno konkurenčnih in svetovno priznanih grozdov v Evropi. Grozde vidi kot ključne nosilce razvoja v regiji, zanimive za direktna vlaganja tujih investitorjev, saj so investicije v grozdi bolj učinkovite, krepijo domače trge in večajo donosnost naložb. To pa pomeni manjše tveganje za direktna tuja vlaganja.

Christian Saublens, direktor Evropskega združenja razvojnih agencij (EURADA), je spregovoril o velikem pomenu inovativnosti, konkurenčnosti in podjetništva v regionalni strategiji vsake EU regije. Podrobneje je predstavil pomen ključnih področij, na katera bi morale biti pozorne EU regije pri redefiniranju obstoječih in pripravi prihodnjih potencialnih politik in praks. Gre za 9 ključnih »igralcev« v procesu »spremenjene igre«: navdušujoče vodenje (npr. Fred Terman v Silicijski dolini in senator Pierre Lafitte v francoskem Sophia Antipolis), vizija in motivacija, dobro definirani ključni cilji, strategije (ustvarjanje znanja, prenos znanja, širitev znanja in absorpcija znanja), edinstvene glavne prednosti, upravičene strukture (investirati v manjkajoče povezave), orodja za implementacijo, evalvacija (uporaba pravih kriterijev) in nadzor.

V drugem delu konference, oba je povezovala Violeta Bulc iz podjetja Vibacom, ki je iniciator in koordinator InCo gibanja za inovativni preboj Slovenije, so ključno besedo imeli predvsem predstavniki uspešnih evropskih institucij podpornega okolja za podjetništvo, ki so predstavili različne možnosti investiranja v podjetja v zgodnji fazi kot tudi praktične primere zagotavljanja učinkovite podpore inovativnim in kreativnim podjetjem, upoštevajoč tudi trenutne gospodarske razmere.

Pred zaključkom konference je 29 managerjev finančnih programov podpisalo **pet dogovorov o sodelovanju**, ki pomenijo pripravljenost za sodelovanje na izbranih področjih tudi po koncu trajanja EU projekta INNO-DEAL.

Dogovori o sodelovanju so bili podpisani za naslednja področja:

1. Garancijska shema za lažji dostop do posojil za »start-up« podjetja
2. Izmenjava izkušenj, povezovanje in sodelovanje med managerji programov za nastanek »spin-off«/»start-up« podjetij iz R&R. Integrirani pristopi v podpornih politikah so edina pot za doseg maksimalnega učinka pri nastajanju inovativnih podjetij, še posebej takrat, ko so poslovne ideje povezane z inovativnimi tehnologijami in poslovnimi modeli, ki pogosto potrebujejo 4-5 let za svoj zagon.

3. Programi sodelovanja in povezovanje poslovnih angelov in skladov tveganega kapitala za razvoj trans-regionalnih investicij. Ta podpora v začetni fazi ustanovitve podjetja je še kako pomembna, saj omogoča iskanje, preverjanje in selekcijo poslovnih idej z evropskim potencialom, zagotavlja večje možnosti za uspeh na mednarodni ravni in prispeva k večji dodani vrednosti.
4. Skupen program podpore za investiranje v inovativna MSP na področju okoljskih tehnologij in obnovljivih virov energije.
5. Sodelovanje med ponudniki tveganega kapitala in drugimi organizacijami podpornega okolja na področju digitalnih medijev in kreativne industrije.

Slovenske organizacije, ki so pristopile k podpisu sporazumov:

Slovenski podjetniški sklad, Poslovni angeli Slovenije, META Group d.o.o., Tehnološki park Ljubljana in Ljubljanski univerzitetni inkubator.

Alex Talacchi, uradnik Evropske komisije, zadolžen za projekt INNO-DEAL, je poudaril pomen projekta za ustvarjanje novih iniciativ, novih oblik sodelovanja in novih projektov. Pričakovanja Evropske komisije so bila presežena tako v številu podpisanih dogovorov o sodelovanju kot v mobilizaciji ljudi in resursov.

V petek 3. julija 2009 so v Tehnološkem parku Ljubljana potekala **prva delovna srečanja vseh podpisnikov** dogovorov o sodelovanju in tistih tujih in slovenskih organizacij, ki bi se želele vključiti v nadaljnje aktivnosti po posameznih zgoraj omenjenih področjih. Podpisniki so dogovorili aktivnosti za naslednjih 6 mesecev.

Več o EU projektu INNO-DEAL:

Projekt INNO-DEAL (Analiza, diagnoza, evalvacija, pilotne akcije in učni procesi za skupne inovativne programe) je inicirala vedno večja potreba EU regij, da poiščejo skupne poti za povečanje rasti in kreiranje strateških sinergij z izmenjavo izkušenj in posredovanja priporočil EU politikom na vseh nivojih. Nastal je, da bi EU regijam pomagal razviti trans-regionalno sodelovanje, izmenjavo izkušenj, vizij in inštrumentov za izboljšanje njihovega gospodarstva.

Na začetku projekta si je konzorcij INNO-DEAL partnerjev zadal nalogo, da bo vzpostavil trajnejše sodelovanje med managerji finančnih programov in shem za podporo inovativnim malim in srednje velikim podjetjem (MSP). Poudarek je bil na »start-up« in »spin-off« podjetjih ter mednarodnem sodelovanju in povezovanju EU regij. Konzorcij se je zavezal, da bo v času trajanja projekta (1.9.2006 – 31.8.2009) identificiral področja sodelovanja, zanimiva za sodelujoče regije in podpisal najmanj tri dogovore o sodelovanju za inovativnost (Cooperation Agreements for Joint Innovation).

Ob koncu projekta je podpisanih pet dogovorov o sodelovanju, ki so različno profilirani – glede na želje podpisnikov. Tako sta dva sporazuma sektorsko obarvana, nekateri sporazumi imajo že zelo podrobno določene skupne aktivnosti, medtem ko so drugi podpisniki določili le skupna področja zanimanja in politik za skupno delo v prihodnje. En sporazum je podpisan s strani dveh organizacij, medtem ko ima drugi dvanajst podpisnikov. Vse v projekt vključene regije so podpisale vsaj en sporazum, deset podpisnikov pa ni partnerjev INNO-DEAL projekta, ampak gre za privatne in javne organizacije – med njimi regionalne razvojne agencije, inkubatorji in ostale relevantne institucije, ki so videle svoj interes v predlaganih okvirih sodelovanja, čeprav podpisani sporazum ne bo prinesel takojšnjih ekonomskih prednosti. Vsi podpisniki so se tako zavezali k sodelovanju po koncu trajanja projekta INNO-DEAL.

Projekt INNO-DEAL je financiran s strani EU, program Pro-INNO, vključuje 12 partnerjev iz 12 EU držav in je pripomogel h krepitvi odnosov med številnimi EU organizacijami, ki so zavezane k financiranju in podpori novonastalih inovativnih podjetij. Več o projektu: <http://www.proinno-europe.eu/INNO-nets/INNO-DEAL>.

Slovenski partner v EU projektu INNO-DEAL (6. Okvirni program) je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR). Celotna vrednost EU projekta: 2.148.000,00 EUR, delež slovenskega partnerja: 146.884,40 EUR (100% financiran s strani EU).

Program in gradiva konference: spletna stran RRA LUR
http://www.rralur.si/innodeal_conference.html

Informacije o zaključni konferenci:

Nataša MRŠOL, RRA LUR, natasa.mrsol@ljubljana.si, 01/306-19-23.